

LESBRIEF 9. voor ABvL.

Portofoon

Lesbrief voor de kwalificatie Aanslaan en begeleiden van lasten	
Onderwerp	Portofoon
Versie	1.0
Vastgesteld op	28 september 2021
Vastgesteld door	WBC VVL
Opmerkingen versturen aan	info@vcainfra.nl

Aanleiding

Met het verplicht stellen van de toetsterm 4.3 voor ABvL. moest er ook een instructie komen hoe er met een portofoon moet worden omgegaan.

Onderwerp en relatie met toetsterm(en)

Toetsterm Praktijk 4. Communicatie.

4.3*	Ri	door middel van radiocontact (portofoon) aanwijzingen geven zodat de last verplaatst wordt, op de aangegeven positie geplaatst wordt, en op de juiste positie teruggeplaatst wordt

Het onderwerp

Het werken met een portofoon stelt specifieke eisen. De Arbeidsomstandighedenregeling geeft in artikel 8.20 Algemene vereisten voor mondelinge mededelingen.

Informatie voor de docent

Artikel 8.20. Algemene vereisten inzake de mondelinge mededeling

1. De mondelinge mededeling vindt plaats tussen een spreker of zender en een of meer toehoorders, en wel in de vorm van korte teksten, woordgroepen of afzonderlijke woorden, eventueel gecodeerd.
2. De mondelinge boodschappen zijn zo kort, eenvoudig en duidelijk mogelijk.
3. De taalvaardigheid van de spreker en het gehoorvermogen van de toehoorder zijn voldoende om een ondubbelzinnige communicatie tot stand te brengen.
4. De mondelinge mededeling is direct door middel van gebruik van de menselijke stem of indirect door middel van de menselijke stem of spraaksynthese, verspreid door een middel ad hoc.
5. Indien de mondelinge mededeling wordt gebruikt in plaats van of ter aanvulling van hand- of armseinen en er geen codes worden gebruikt, worden met name de volgende woorden gebruikt:
 - a. start, om het begin van een commando aan te duiden;
 - b. stop, om een beweging te onderbreken of te beëindigen;
 - c. einde, om de werkzaamheden stop te zetten;
 - d. hijsen, om een last te doen hijsen;
 - e. vieren, om een last te doen vieren;
 - f. vooruit, achteruit, naar rechts, naar links, in combinatie met het juiste hand- of armsein, om een beweging in een bepaalde richting te doen plaatsvinden;
 - g. gevaar, om een noodstop af te dwingen;
 - h. snel, om een beweging te versnellen.

Artikel 8.21. Gebruikte taal

De betrokken personen kennen de gebruikte taal zodanig dat zij de boodschap correct kunnen uitspreken en begrijpen en zich al naar gelang van de boodschap op passende wijze kunnen gedragen op het vlak van de veiligheid of de gezondheid.

De mededelingen zoals die hierboven zijn vermeld hebben de voorkeur boven 'eigen' afspraken.

Belangrijk is dat er vóór aanvang van de werkzaamheden met de machinist afspraken gemaakt worden met betrekking tot de aanduiding links en rechts. Vaak wordt een kenmerk in de omgeving gebruikt zoals richting kerktoren, richting snelweg etc..

Informatie voor de deelnemer

Portofoon

Het werken met de portofoon stelt specifieke eisen. Allereerst moet duidelijk zijn hoe de betreffende portofoon werkt, opgeladen is en een juiste frequentie is gekozen. Ook moet zeker worden zeker gesteld dat anderen niet kunnen interrumperen.

Afspraken met de machinist

Voor aanvang van het werk moeten met de machinist afspraken worden gemaakt. Geef duidelijk aan wat rechts of links is of wijs hiervoor een omgevingspunt aan (bijvoorbeeld kerktoren, keet etc..).

Bespreek ook duidelijk de werkwijze (hijspan).

Hieronder volgen standaard uitdrukkingen (in de wet als suggestie vastgelegd)

- a. start, om het begin van een commando aan te duiden;
- b. stop, om een beweging te onderbreken of te beëindigen;
- c. einde, om de werkzaamheden stop te zetten;
- d. hijsen, om een last te doen hijsen;
- e. vieren, om een last te doen vieren;
- f. vooruit, achteruit, naar rechts, naar links, in combinatie met het juiste hand- of armsein, om een beweging in een bepaalde richting te doen plaatsvinden;
- g. gevaar, om een noodstop af te dwingen;
- h. snel, om een beweging te versnellen.

Mondelinge instructies

Mondelinge instructies moeten continu herhaald worden. Om te voorkomen dat:

- in het geval de portofoon defect is en er geen communicatie meer mogelijk is;
- de aanwijzer niet meer beschikt over de portofoon (bijvoorbeeld door struikelen/vallen);
- een aanwijzing door de machinist gemist wordt;
- communicatie tussen aanwijzer en machinist stil valt tijdens het werk.

De machinist moet werkzaamheden direct stoppen als:

- herhaling van de instructie ontbreekt;
- de portofoon “dood” is;
- instructies onduidelijk of tegenstrijdig zijn.

Aandachtspunten

1. De persoon met de portofoon mag alleen aanwijzingen geven.
2. Het begeleiden van de last, aan- of afslaan van de last is verboden voor de persoon met de portofoon (seingever).
3. De persoon met de portofoon moet een positie innemen “buiten de line of fire”.
4. Werkgebied moet vrij zijn van obstakels (struikelgevaar).

Disclaimer

Deze lesbrief is voor opleidingsdoeleinden te gebruiken en alleen ter ondersteuning van genoemde kwalificaties.

Hoewel bij het redigeren van deze uitgave de grootst mogelijke zorgvuldigheid is betracht, bestaat altijd de mogelijkheid dat bepaalde informatie na verloop van tijd verouderd of niet meer juist is. De samenstellers zijn dan ook niet aansprakelijk voor de gevolgen van activiteiten die worden ondernomen of nagelaten op basis van deze uitgave.